

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเข้ารับบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนในจังหวัดสิงห์บุรี รวมทั้งสิ้น 215,299 คน (ท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี, 2555, หน้า 5)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนในจังหวัดสิงห์บุรีซึ่งมีจำนวนที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมจำนวน 399 คน ซึ่งดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามอำเภอและตำบลที่อยู่อาศัย ดังนี้

- 2.1 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด
- 2.2 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละเขตพื้นที่การให้บริการ
- 2.3 ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแต่ละชั้น จะใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

อำเภอ/ตำบล	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. อำเภอเมือง	54,816	102
1.1 ตำบลม่วงหมู่	8725	16
1.2 ตำบลจักรสีห์	4332	8
1.3 ตำบลหัวไผ่	8369	16
1.4 ตำบลตันโพธิ์	8120	15
1.5 ตำบลโพกรรม	5061	9
1.6 ตำบลบางพุทรา	5143	10
1.7 ตำบลบางกระบือ	8403	16
1.8 ตำบลบางมัญ	6663	12
2. อำเภอบางระจัน	35,097	65
2.1 ตำบลเชิงกลัด	5704	11
2.2 ตำบลไม้ดัด	15271	28
2.3 ตำบลสระแจง	1302	2
2.4 ตำบลแม่ลา	1802	3
2.5 ตำบลบ้านจ่า	2926	5
2.6 ตำบลสิงห์	4279	8
2.7 ตำบลโพชนไก่	1812	3
2.8 ตำบลพัททัน	2001	4
3. อำเภอค่ายบางระจัน	28,380	53
3.1 ตำบลบางระจัน	5972	11
3.2 ตำบลท่าข้าม	6732	12
3.3 ตำบลคอตทราย	2755	5
3.4 ตำบลโพทะเล	3487	6
3.5 ตำบลโพสังโฆ	5317	10
3.6 ตำบลหนองกระทุ่ม	4117	8
4. อำเภอพรหมบุรี	24,451	45
4.1 ตำบลบางน้ำเชี่ยว	3260	6
4.2 ตำบลบ้านหม้อ	5634	10
4.3 ตำบลบ้านแป้ง	2004	4
4.4 ตำบลพระงาม	3460	6

ตาราง 1 (ต่อ)

อำเภอ/ตำบล	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
4.5 ตำบลโรงช้าง	3830	7
4.6 ตำบลพรหมบุรี	4152	8
4.7 ตำบลหัวป่า	2111	4
5. อำเภอท่าช้าง	15,128	28
5.1 ตำบลวิหารขาว	2230	4
5.2 ตำบลพิบูลทอง	3247	6
5.3 ตำบลถอนสมอ	7023	13
5.4 ตำบลโพประจักษ์	2628	5
6. อำเภออินทร์บุรี	57,427	106
6.1 ตำบลโพธิ์ชัย	2582	5
6.2 ตำบลทองเอน	8454	16
6.3 ตำบลน้ำตาล	4276	8
6.4 ตำบลอินทร์บุรี	10628	20
6.5 ตำบลจี่วราย	5087	9
6.6 ตำบลทับยา	7429	14
6.7 ตำบลประศุก	6156	11
6.8 ตำบลชีน้ำร้าย	2353	4
6.9 ตำบลท่างาม	4336	8
6.10 ตำบลห้วยชัน	6126	11
รวม	215,299	399

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด (closed form) ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวทางการสร้างแบบทดสอบจากการอ่านตำรา เอกสาร และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของคำถามที่ใช้เป็นแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการเข้ารับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในจังหวัดสิงห์บุรี ลักษณะของคำถามที่ใช้เป็นแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับบริการของ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนน ช่วงน้ำหนักของการมีผลต่อการตัดสินใจ เป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ซึ่งมี รายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเข้ารับบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลใน จังหวัดสิงห์บุรี รวบรวมรายละเอียดจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างเนื้อหาของ แบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม เพื่อนำความรู้ และแนวคิดที่ได้ มาเป็นแนวทาง ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย กำหนดรูปแบบของคำถาม
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างขึ้นตามโครงสร้างเนื้อหาในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเข้ารับบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัด สิงห์บุรี โดยอาศัยหลักการ แนวคิดและทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัย ตามข้อ 1 และข้อ 2

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณา ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
2. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ระเบียบวิธีวิจัย และมี ประสบการณ์ทางการวิจัยมาเป็นอย่างดี จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยเอก ดร. จอมชัย เลิศอมรรัฐ ผู้อำนวยการโครงการ
รปม.

2.2 ดร. อริษา ลีเมกิตติคุณ ผู้อำนวยการหลักสูตร รปม.

2.3 นายวัชรพล แจ่มมี

2.4 นายเนิน ลูกอินทร์

2.5 นางพรระฆมน สุริยสาร

เพื่อทำการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและตัวแปรที่ต้องการวัด แล้วนำมาหาค่า
ดัชนีความสอดคล้อง

3. นำผลไปวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน พบว่า ค่าดัชนี
ความสอดคล้อง (index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่าระหว่าง 0.80-1.00

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ และแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปดำเนินการทดลอง
ใช้ (try out) กับประชาชนในจังหวัดสิงห์บุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

5. ตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธี
หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) ซึ่งได้ค่าความ
เชื่อมั่นเท่ากับ 0.943

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ
ขอความเห็นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการและ
ขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก คณะบดีคณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงสาธารณสุขจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อขอความ
อนุเคราะห์ในการจัดทำหนังสือไปโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดสิงห์บุรีที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามให้
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดสิงห์บุรีของกลุ่มตัวอย่าง

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

4. นำข้อมูลที่ได้ มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ได้นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพการเข้ารับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง การแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้ (Best, 1986, p. 182)

ช่วงคะแนน 4.50-5.00 หมายความว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมากที่สุด

ช่วงคะแนน 3.50-4.49 หมายความว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก

ช่วงคะแนน 2.50-3.49 หมายความว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 1.50-2.49 หมายความว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในระดับน้อย

ช่วงคะแนน 1.00-1.49 หมายความว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนกับการเข้ารับบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี ใช้สถิติวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตั้งแต่สองตัวขึ้นไปว่ามีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีเกณฑ์การหาระดับความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาแปลผล ดังนี้

0.80 - 1.00 หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์สูงมาก

0.60 - 0.79 หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง

0.40 - 0.59 หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

0.20 - 0.39 หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์ต่ำ

0.00 - 0.19 หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์ต่ำมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เป็นตัวแทนของประชากร โดยใช้สูตรของ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2547, หน้า 54)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ แทน 0.05

2. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ในด้านการบริหารแห่งเรียนรู้ จำนวน 5 คน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีตาบริษัท, 2547, หน้า 94)

- +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น
  - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น
  - 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้น ไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น
- แล้ว นำคะแนนมาแทนค่าในสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาตาม ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	R	แทน	ค่าคะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ถ้าดัชนี IOC คำนวณได้มากกว่า หรือเท่ากับ 0.50 ข้อคำถามนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.50 ข้อคำถามนั้น ถูกตัดออกไป หรือต้องปรับปรุงใหม่

3. ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 132)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนทั้งฉบับ

4. ค่าร้อยละ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2547, หน้า 95)

$$\text{ร้อยละ (percentage)} = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	f	แทน	ความถี่
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

5. ค่าเฉลี่ย (mean) คำนวณจากสูตร (เกษม สหรัยทิพย์, 2540, หน้า 224 – 227)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\sum$	แทน	ผลรวม
	X	แทน	ค่าหรือคะแนนของข้อมูล
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

6. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) คำนวณจากสูตร (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2535, หน้า 281)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน	คะแนนแต่ละข้อ
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

7. การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (simple correlation) จากสูตร (Ferguson, 1981, p. 113)

$$r_{xy} = \frac{n\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{(n\sum X^2 - (\sum X)^2)(n\sum Y^2 - (\sum Y)^2)}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ x และตัวแปรที่ y
	n	แทน	จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนของตัวแปรที่ x
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนของตัวแปรที่ y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของตัวแปร x
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของตัวแปร y
	$\sum xy$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างตัวแปร x และตัวแปร y